TÒA ÁN NHÂN DÂN **HUYỆN SA PA** **TỈNH LÀO CAI**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**
Số: 01 /2019/QĐST-DS Ngày 29/01/2019 V/v Tuyên bố một người mất năng lực HVDS	

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
Về việc yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN SA PA – TỈNH LÀO CAI

Thành phần giải quyết việc dân sự:

Chủ tọa phiên họp: Bà Phạm Hồng Diện - Thẩm phán

Thư ký phiên họp: Ông Hoàng Mạnh Toản - Thư ký Tòa án nhân dân huyện Sa Pa

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Sa Pa tham gia phiên họp: Bà Nguyễn Thanh Châm - Kiểm sát viên.

Ngày 29 tháng 01 năm 2019, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Sa Pa, mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 05/2018/TLST-DS, ngày 18 tháng 12 năm 2018 về việc *" Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự"* theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số: 01/2019/QĐST-VDS, ngày 11 tháng 01 năm 2019, Quyết định hoãn phiên họp số: 01/2019/QĐST-VDS, ngày 18/01/2019, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Anh Nguyễn Thế A; sinh năm 1989; địa chỉ: *Tổ 3A, thị trấn S, huyện SP, tỉnh LC*, vắng mặt.

Người đại diện theo ủy quyền của người yêu cầu: Bà Nguyễn Thị D; sinh năm 1978; địa chỉ: Tổ 01, thị trấn S1, huyện SS, thành phố HN (Hợp đồng ủy quyền ngày 06/8/2018), có mặt.

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:* Chị Nguyễn Lan A; sinh năm 1987; địa chỉ: *Tổ 3A, thị trấn S, huyện SP, tỉnh LC*, vắng mặt (có đơn đề nghị xét vắng mặt).

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự đề ngày 12/12/2018, người yêu cầu là anh Nguyễn Thế A trình bày: Bố mẹ đẻ anh là ông Nguyễn Thế B, bà Vũ Thị C có 02 người con chung là anh và chị Nguyễn Lan A, sinh năm 1987. Do bị ảnh hưởng bởi gen di truyền nên năm 2000, bà C phát bệnh tâm thần. Trước khi bị bệnh, bà C là công nhân tại Lâm trường Sa Pa. Năm 2003, Hội đồng giám

định y khoa tỉnh Lào Cai đã giám định khả năng lao động đối với bà C và kết luận bà C bị tâm thần phân liệt điều trị nhiều năm không khỏi. Vì vậy Lâm trường Sa Pa đã giải quyết cho bà C nghỉ việc với lý do mất sức lao động. Sau đó bệnh của bà C càng ngày càng nặng, bà C không làm chủ được hành vi của mình, suốt ngày đi lang thang, hò hét, chửi bới, lột bỏ quần áo... gia đình anh thường xuyên phải đi tìm đưa về. Năm 2004, bố mẹ anh ly hôn. Bố anh lấy vợ khác, chị em anh còn nhỏ không có điều kiện đưa bà C đi điều trị. Đến năm 2016, gia đình mới đưa bà C đi khám và điều trị tại Bệnh viện tâm thần Trung ương I. Hiện tại bà C đang điều trị tại Khoa phục hồi chức năng – Bệnh viện tâm thần Trung ương I. Ngày 20/9/2018, Bệnh viện tâm thần Trung ương I đã chẩn đoán bà C bị tâm thần phân liệt thể di chứng.

Ngày 14/12/2018, anh Nguyễn Thế A nộp đơn yêu cầu Tòa án nhân dân huyện Sa Pa tuyên bố bà Vũ Thị C mất năng lực hành vi dân sự.

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là Chị Nguyễn Lan A trình bày:* Chị xác nhận việc anh Nguyễn Thế A trình bày ở trên là hoàn toàn đúng. Nay anh Nguyễn Thế A đề nghị Tòa án tuyên bố bà C mất năng lực hành vi dân sự, chị hoàn toàn đồng ý. Chị nhất trí để anh Thế A là người giám hộ cho bà C và đề nghị Tòa án giao bà C cho anh Thế A chăm sóc, nuôi dưỡng.

Tại phiên họp, người đại diện theo ủy quyền của người yêu cầu thay đổi yêu cầu, đề nghị Tòa án tuyên bố bà Vũ Thị C có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Căn cứ người đại diện theo ủy quyền của người yêu cầu thay đổi yêu cầu giải quyết là trên thực tế tình trạng bệnh của bà Vũ Thị C không ổn định, bệnh tái phát thành từng đợt, tiếp xúc chậm, sai lệch, trí nhớ, trí tuệ giảm, ngôn ngữ phân liệt. Tại Kết luận giám định sức khỏe tâm thần số 03/2019/SKTT, ngày 11/01/2019 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực miền núi phía Bắc kết luận bà Vũ Thị C bị bệnh tâm thần phân liệt, hiện tại bị hạn chế năng lực hành vi dân sự. Còn lý do, mục đích của việc yêu cầu do có liên quan đến việc thu hồi đất, bồi thường về đất và tài sản trên đất của gia đình người yêu cầu.

Ý kiến của Kiểm sát viên tham gia phiên họp: Việc tuân theo pháp luật của Thẩm phán, Thư ký phiên họp và việc chấp hành pháp luật của những người tham gia tố tụng đều thực hiện đúng quy định của pháp luật. Việc thay đổi yêu cầu giải quyết việc dân sự của người đại diện theo ủy quyền của người yêu cầu là có căn cứ. Kiểm sát viên đề nghị Hội đồng áp dụng Điều 23, 54, 57, 58 của Bộ luật Dân sự, Điều 27, 35, 39 và Điều 376, 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự chấp nhận yêu cầu của người yêu cầu, tuyên bố bà Vũ Thị C có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Đồng thời tuyên nghĩa vụ chịu lệ phí, quyền kháng cáo của người yêu cầu theo quy định của pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp, ý kiến của đương sự và đại diện Viện kiểm sát nhân dân tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Sa Pa nhận định:

[1] Về quyền yêu cầu: Anh Nguyễn Thế A là con đẻ của bà Vũ Thị C nên anh Thế A có quyền yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Vũ Thị C có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

[2] *Về sự vắng mặt của những người tham gia tố tụng:* Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là chị Nguyễn Lan A có đơn đề nghị Tòa án xét vắng mặt. Căn cứ khoản 2 Điều 367 của Bộ luật Tố tụng dân sự, Hội đồng giải quyết việc dân sự quyết định xét vắng mặt chị Nguyễn Lan A.

[3] Xét yêu cầu của người yêu cầu:

Năm 2000, bà Vũ Thị C phát bệnh tâm thần, suốt ngày đi lang thang, hò hét, chửi bới, lột bỏ quần áo. Năm 2003, Hội đồng giám định y khoa tỉnh Lào Cai tiến hành giám định khả năng lao động của bà C, đã kết luận bà C bị tâm thần phân liệt, điều trị nhiều năm không khỏi và hạn chế năng lực hành vi dân sự. Tại Kết luận giám định sức khỏe tâm thần số 03/2019/SKTT, ngày 11/01/2019 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực miền núi phía Bắc kết luận bà Vũ Thị C bị bệnh tâm thần phân liệt, hiện tại bà C hạn chế năng lực hành vi dân sự. Xét tình trạng thực tế và kết quả giám định pháp y tâm thần của bà C là phù hợp với pháp luật về điều kiện yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi dân sự. Do vậy chấp nhận yêu cầu của anh Nguyễn Thế A tuyên bố bà Vũ Thị C có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

[4] *Về chỉ định người giám hộ cho bà Vũ Thị C:* Theo quyết định công nhận thuận tình ly hôn số 04/QĐTTLH, ngày 19/4/2004 của Tòa án nhân dân huyện Sa Pa, khi ly hôn bà C được giao nuôi dưỡng 2 con chung là Nguyễn Lan A và Nguyễn Thế A. Chị Nguyễn Lan A nhất trí để anh Thế A là người giám hộ và đề nghị Tòa án giao bà C cho anh Thế A chăm sóc, nuôi dưỡng. Do vậy anh Thế A là người giám hộ của bà C.

[5] *Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự:* Anh Nguyễn Thế A phải chịu lệ phí giải quyết việc dân sự theo quy định của pháp luật.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ Điều 23, 54, 57, 58 của Bộ luật Dân sự, khoản 1 Điều 27, khoản 1 Điều 149, khoản 2 Điều 376, Điều 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự, Luật án phí, lệ phí Tòa án và Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14, ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức, thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí, lệ phí Tòa án:

1. Chấp nhận yêu cầu giải quyết việc dân sự của anh Nguyễn Thế A. Tuyên bố bà Vũ Thị C, sinh năm 1960; Địa chỉ: Tổ 3A, thị trấn S, huyện SP, tỉnh LC có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

2. Anh Nguyễn Thế A là người giám hộ cho bà Vũ Thị C. Các giao dịch dân sự của bà Vũ Thị C phải do người đại diện xác lập, thực hiện theo quy định tại điểm b, khoản 1 Điều 57 của Bộ luật Dân sự.

3. Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Anh Nguyễn Thế A phải chịu 300.000 đồng *(Ba trăm nghìn đồng)* lệ phí dân sự sơ thẩm, được khấu trừ vào số tiền lệ phí đã nộp 300.000 đồng *(Ba trăm nghìn đồng)* theo Biên lai số 0000879, ngày 18/12/2018, tại Chi cục Thi hành án dân sự huyện Sa Pa.

4. Về quyền kháng cáo: Người yêu cầu có quyền kháng cáo Quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có quyền kháng cáo Quyết định trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được Quyết định.

Nơi nhận:
- TAND tỉnh Lào cai;
- Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Lào Cai
- Viện kiểm sát nhân dân huyện Sa Pa.
- Đương sự;
- Chi cục THADS huyện Sa Pa;
- Lưu hồ sơ vụ án.

THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Phạm Hồng Diện